

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Αθήνα .....19-2-2004.

Αριθ. Πρωτ. 1903/03/Γνωμ, 3

Προς

Το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως,

Αρχηγείο Ελλην. Αστυνομίας,

Κλάδος Διοικητικού,

Δ/ση Οργανωτικού- Νομοθεσίας,

Τμήμα 2^ο Νομικών υποθέσεων

Κοινοποίηση: κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών, προκειμένου να γνωστοποιήσουν το περιεχόμενό της στους Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς των.

Σχετ: Η υπ' αριθμ. 6/1-6-1998 γνωμοδότησή μας.

Με το υπ' αριθμ. 3021/8/4-α'/2003 έγγραφό σας μας τέθηκαν, εξ αφορμής της ισχύος του ν. 3090/2002 με τον οποίο συστήθηκε «Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης» τα ερωτήματα:

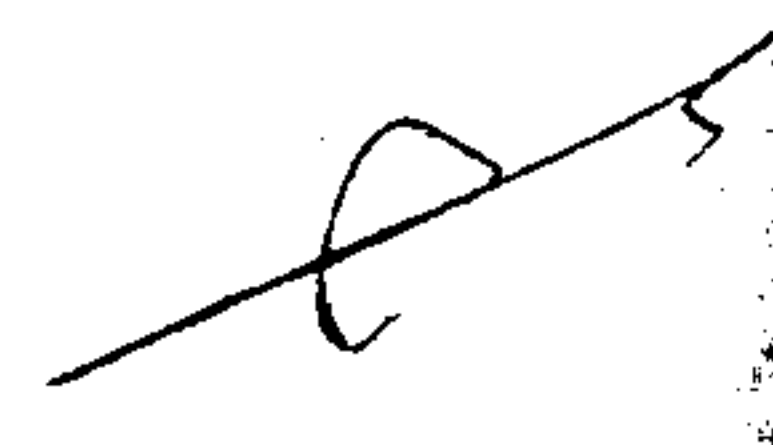
α. Άν οι Αστυνομικοί, ως γενικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, δύνανται να επιλαμβάνονται της διενέργειας προανακρίσεως για τα εγκλήματα που διαπράττονται εντός του χώρου των καταστημάτων κράτησης.

β. Ποιά υπηρεσία, σε περίπτωση ελευθέρωσης φυλακισμένου (άρθρο 172 Π.Κ.) ή απόδρασης κρατουμένου (άρθρο 173 Π.Κ.) από χώρους καταστημάτων κράτησης, είναι αρμόδια να ενεργήσει προανάκριση: Το Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου καταστημάτων κράτησης, ο Διευθυντής του καταστήματος κράτησης ή η οικεία Αστυνομική αρχή. Και αν η απόπειρα ή το τετελεσμένο των εγκλημάτων αυτών ασκεί επιρροή στην αρμοδιότητα για τη διενέργεια της προανακρίσεως.

και γ'. Ποιός Εισαγγελέας, σε περίπτωση σύγκρουσης αρμοδιότητας των επιληφθέντων παραλλήλως αρμοδίων προανακριτικών υπαλλήλων, είναι αρμόδιος, για να απευθύνονται προς άρση της συγκρούσεως, ο Εισαγγελέας Εφετών ή Πλημμελειοδικών.

Σε σχέση με τα ζητήματα, που τίθενται με τα ερωτήματα αυτά, εκθέτω τα κατωτέρω:

Από τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν.3090/2002 «Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης και άλλες διατάξεις» προκύπτει ότι για τα εγκλήματα που διώκονται αυτεπαγγέλτως και διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης σε όλη την επικράτεια ασκούν καθήκοντα ειδικού ανακριτικού υπαλλήλου, όσοι υπηρετούν στο Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα. Αυτοί, κατά τις ίδιες διατάξεις, ενεργούν προκαταρκτική εξέταση ή προανάκριση σύμφωνα με τα άρθρα 43 παρ. 2 και 243 παρ. 2 του Κ.Π.Δ. και υποβάλλουν τις σχετικές

δικογραφίες στον αρμόδιο για την άσκηση της ποινικής δίωξης Εισαγγελέα, ήτοι, κατά το άρθρο 27 Κ.Π.Δ., στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 4 του ως άνω ν. 3090/2002, ή προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση που ενεργείται από το Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου καταστημάτων κράτησης εποπτεύεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών.

Εξάλλου, κατά το άρθρο 5 του ίδιου νόμου, δεν θίγονται οι αρμοδιότητες των άλλων δικαστικών, ανακριτικών ή διωκτικών αρχών από τις διατάξεις του νόμου αυτού (ν.3090/2002) και, όταν άλλη δικαστική, ανακριτική ή διωκτική αρχή έχει επιληφθεί για τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2 παρ. 1 περ. Β' του ίδιου νόμου εγκλήματα, ήτοι για τα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα που διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης, υποχρεούται να ενημερώσει το Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης.

Από τις ανωτέρω διατάξεις, σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρων 33 παρ. 1, 34, 35 και 243 του Κ.Π.Δ., όπως, πλην του πρώτου, αντικ. αντιστοίχως με τα άρθρα 3, 4 και 11 του ν.3160/2003, και του άρθρου 102 παρ. 1 του ν.1851/1989 «Κώδικας βασικών κανόνων για την μεταχείριση των κρατουμένων και άλλες διατάξεις», προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Για όλα τα εγκλήματα που διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης, μεταξύ των οποίων και εκείνα α) της ελευθέρωσης φυλακισμένου και β) της αποδράσεως κρατουμένου, εξακολουθεί, και μετά την δια του ν.3090/2002 σύσταση του Σώματος Επιθεώρησης και ελέγχου καταστημάτων κράτησης», η αρμοδιότητα των γενικών προανακριτικών υπαλλήλων παραλλήλως προς την αρμοδιότητα των Ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων, που είναι πλέον όχι μόνο ο Διευθυντής του καταστήματος

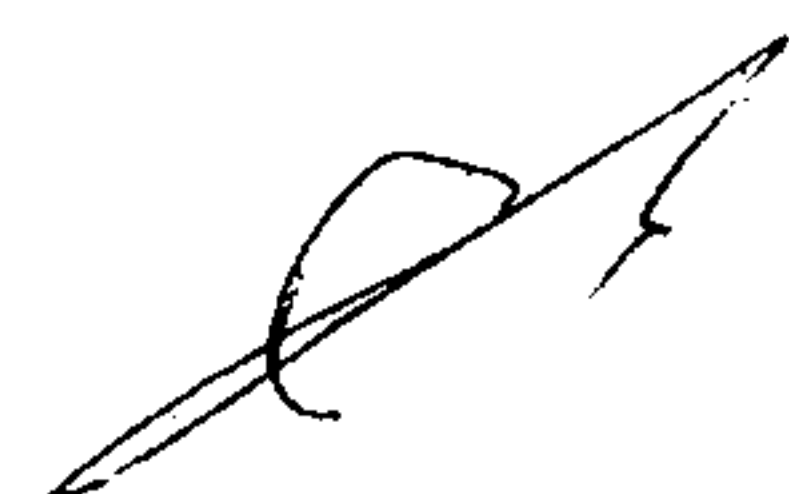

κράτησης (άρθρο 102 παρ. 1 ν.1851/1989) αλλά και όσοι υπηρετούν στο Σώμα Επιθεώρησης και ελέγχου των ανωτέρω καταστημάτων και ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα (άρθρο 2 παρ. 2 ν. 3090/2002).

2. Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση που διενεργείται για τα εν λόγω εγκλήματα είτε από τους γενικούς είτε από τους ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους τελεί υπό την άμεση διεύθυνση και εποπτεία του αρμοδίου Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 παρ. 1, 33 παρ. 1, 34 και 243 του Κ.Π.Δ., όπως αυτά, πλην του δευτέρου αντικ. αντιστοιχώς με τα άρθρα 2, 3 και 11 του ν. 3160/2003, οι οποίες ουδόλως εθίγησαν από τις ως άνω διατάξεις του ν. 3090/2002, όπως άλλωστε τούτο προκύπτει ρητώς και από τη σχετική διάταξη του άρθρου 5 του νόμου αυτού. Εξάλλου η διάταξη του άρθρου 4 του ν. 3090/2002, που ορίζει ότι η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση για τα ως άνω εγκλήματα που διενεργείται από το Σώμα Επιθεωρήσεως και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης εποπτεύεται από τον Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών, αποσκοπεί απλώς να καταστήσει τον εν λόγω Εισαγγελέα μόνο αρμόδιο σε όλη την επικράτεια για την άσκηση της εποπτείας αυτής, η οποία, χωρίς τη διάταξη αυτή, θα ησκήιτο, σύμφωνα με το άρθρο 35 του Κ.Π.Δ., από τους οικείους Εισαγγελείς Εφετών, και ουδόλως καταργεί την άμεση διεύθυνσή και την παράλληλη εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών στις περιπτώσεις αυτές.

Βάσει των ανωτέρω η γνώμη μου στα ως άνω ερωτήματα είναι η ακόλουθη:

Α. Οι Αστυνομικοί, ως γενικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, εξακολουθούν και μετά τη σύσταση του Σώματος Επιθεωρήσεως και ελέγχου των

καταστημάτων κράτησης να έχουν αρμοδιότητα για τη διενέργεια προανακρίσεως για τα εγκλήματα που διαπράττονται στους χώρους των καταστημάτων κράτησης.

Β. Τα ίδια ισχύουν και για τα εγκλήματα α) της ελευθέρωσης φυλακισμένου και β) της απόδρασης κρατουμένου από χώρους καταστημάτων κράτησης, είτε πρόκειται για τετελεσμένα είτε για απόπειρα αυτών.

Στις περιπτώσεις αυτές, όπως άλλωστε και στα άλλα εγκλήματα που διαπράττονται στους ίδιους χώρους, μπορεί λόγω της παράλληλης αρμοδιότητας που έχουν, να επιληφθούν αυτεπαγγέλτως, όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις (άρθρο 243 παρ. 2 του Κ.Π.Δ., όπως αντικ. με το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 3160/2003) τόσο οι Αστυνομικοί, ως γενικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, όσο και ο Διευθυντής του καταστήματος κράτησης και οι ασκούντες ελεγκτικά καθήκοντα του Σώματος Επιθεώρησης και ελέγχου των καταστημάτων κράτησης, ως ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, οπότε θα δημιουργηθεί μεταξύ τους σύγκριση αρμοδιότητας.

και Γ' Στην περίπτωση που θα δημιουργηθεί σύγκρουση αρμοδιότητας μεταξύ των παραλλήλως αρμοδίων και επιληφθέντων προανακριτικών υπαλλήλων που υπόκεινται στον ίδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, αρμόδιος για να άρει την σύγκρουση είναι ο εν λόγω Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών, ο οποίος έχει δυνάμει των ως άνω άρθρων 31 παρ. 1, 33 παρ. 1 και 34 του Κ.Π.Δ. το δικαίωμα διευθύνσεως της προανακρίσεως. (Μπουροπούλου ερμ. Κ.Π.Δ., τόμος 1^{ος}, εκδ. 2^η, 1957, υπό το άρθρο 132, σελ. 195)

Ως εκ τούτου στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και όχι των Εφετών θα πρέπει να απευθύνονται οι επιληφθέντες προανακριτικοί υπάλληλοι προς άρση της συγκρούσεως.

Ενόψει αυτών ισχύει πλήρως και η υπ' αριθμ. 6/1-6-1998 γνωμοδότησή μου η δε αντίθετη άποψη που διατυπώνεται στο ως άνω έγγραφό σας είναι εσφαλμένη.-

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Αθανάσιος Ανδρεουλάκος

B.M.